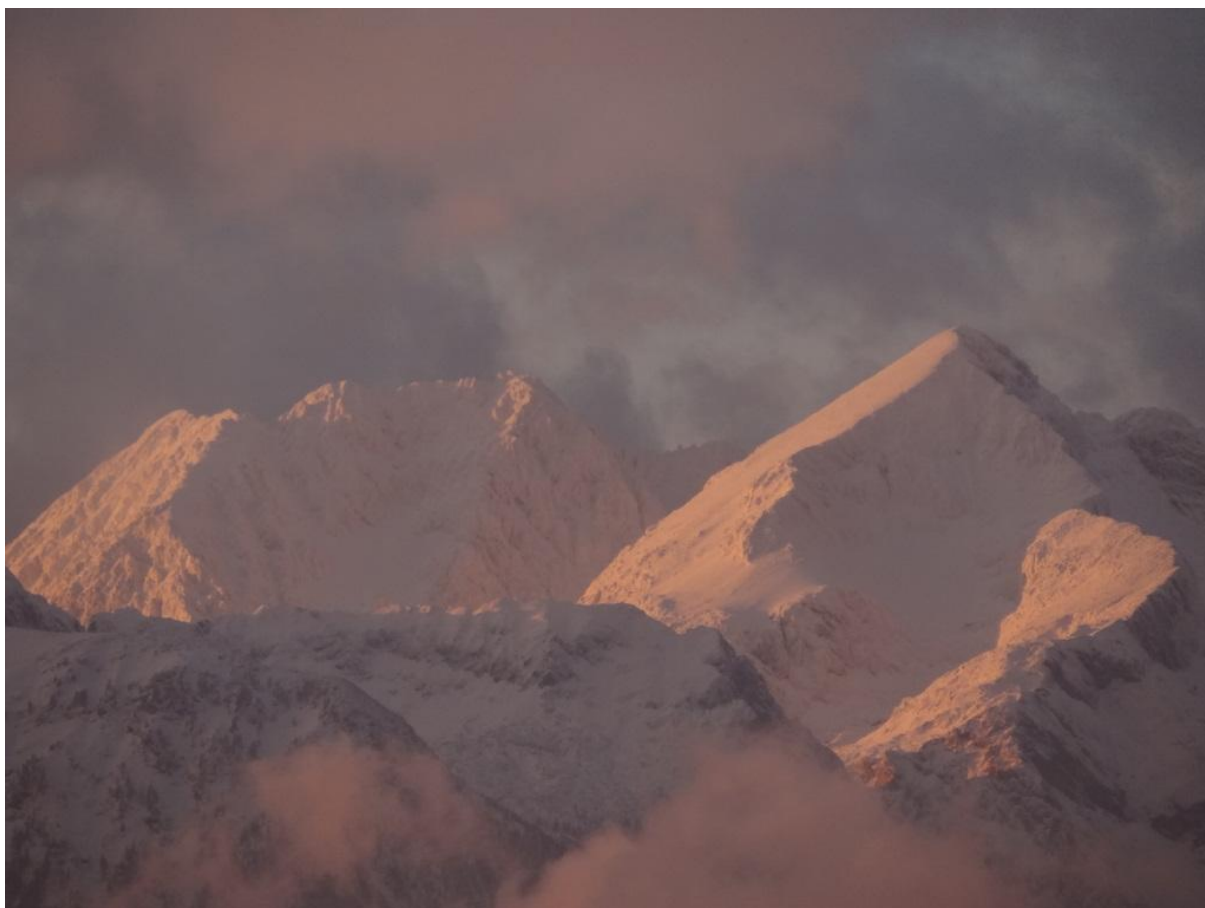




VIHARNIK

Letnik XXXVII – december 2012, št. 4

ISSN 1318-9484



Grintavec in Kočna pred sončnim zahodom
(slikano z Limbarske gore)

foto: Grega Rihar

Iz vsebine:

- **Ob prehodu v novo leto 2013**
 - **Delovna akcija na planinski poti Javorniški preval**
 - **Naši člani poročajo o pohodih na Skutnik, Goli vrh, Kamniškega dedca, Kočo Pellerini, Pot graničarjev in o izletu v Goriška Brda**
 - **Prednovoletno srečanje na Mengeški koči**
-

OB PREHODU V NOVO LETO 2013

Leto je naokoli. Ponavadi ob tem razmislimo, kaj smo storili dobrega zase, za druge, kaj nam ni uspelo in zakaj. Nato pa je seveda potreben preblisk, kako bomo ravnali v prihodnje, kaj opustili in česa se lotili na novo in bolje.

V društvu smo izvedli lepo število izletov, pri čemer bi bila lahko udeležba članov - pri vsakem izletu - še večja. V času krize in stiski posameznikov in družbe sta lahko pohod v naravno okolje in družabnost oziroma druženje sproščujoča in naravnost zdravilna. Vesela sem, da v preteklem letu nismo beležili nobene nesreče ali poškodbe, kar kaže, da smo kar utrjeni in predvsem pazljivi pri vzponih in spustih, torej odgovorni in da so taki tudi naši planinski vodniki. Hvala vsem.

Odpravili smo zaradi naravne ujme povzročene poškodbe na naši oskrbovani planinski poti in s tem zagotovili možnost nadaljnega obiska poti pohodnikom, ki je, sodeč po vpisih, še vedno dopadljiva in kar obiskana. Pri tem sta se izkazala novi markacist Marjan in njegova delovna ekipa.

Še vedno z veseljem pričakujemo izvode našega glasila in ga nestrpnost prelistamo: je moj prispevek notri, kakšen sem na fotografiji, katero rožo ali zel bo predstavila Breda in katero sliko bo prispeval Doma? Zasluga za to vznemirjenost in pričakovanja gre urednici Nevenki in uredniškemu odboru.

In kaj je in kaj bo počela pri vsem tem naša »birokracija«: predsednica, upravni odbor, nadzorni odbor? S sredstvi ki so nam na razpolago in h katerim sami neposredno prispevamo s članarino, s prispevki ob izletu in doniranjem možne dohodnine, skušamo vse našete in druge dejavnosti društva realizirati ter jih koordinirati, vzdrževati stike z akterji izven društva, kot sta PZS in MDO, ter predvsem reševati težave in odpravljati probleme, ki se pojavljajo ob delovanju društva in zaradi delovanja društva. O tem članstvo sprti informiramo v glasilu. Kako uspešni smo pri tem ali ne, boste člani povedali na občnem zboru. Ob tej priliki se zahvaljujem vsem članom organov za prostovoljno delo v svojem prostem času, ob tem pa gre še

moja posebna zahvala tajnici društva Alenki.

Pred nami so naloge, ki jih društvu nalaga novi status PZS: uskladitev pravil in drugih aktov društva s statutom ter prikazovanje vsega delovanja društva, od plačevanja članarine, izvedenih izletov in sestankovanja na enotno predpisanih obrazcih, torej gre za centralizacijo, poenotenje in s tem (tako zatrjujejo) učinkovitejše izkazovanje dejavnosti vseh planinskih društev v državi.

Ne glede na vso birokracijo v društvu in v družbi pa moramo še naprej vsak zase in vsi skupaj skrbeti, da bomo zdravi in »fit« ter da se bomo veselo udeleževali izletov in pohodništva v naravo. Zato želim vsakemu viharniku zdravja in vse dobro ter varen korak v gorah. Srečno v 2013.



**Predsednica društva
mag. Anica Popovič**

INFORMACIJE Z UPRAVNEGA ODBORA

Naše člane seznanjam z najpomembnejšimi aktivnostmi UO v zadnjih štirih mesecih ter podajam nekaj informacij, vezanih na delo našega društva.

Prostori za sestanke UO

S Četrtno skupnostjo Ljubljana – Center so več mesecev potekali osebni razgovori predsednice društva z njihovimi predstavniki o možnosti souporabe njihovih prostorov za sestanke UO našega društva. Na osnovi ustnih dogovorov sta zadnji dve seji že potekali v prostorih Četrtna skupnosti na Štefanovi ulici 11 v Ljubljani. Trenutno pa čakamo še na uradno pismo

potrditev o koriščenju teh prostorov tudi za potrebe našega društva.

Plan izletov 2013

Kar štiri seje (dve redni in dve korespondenčni) so bile posvečene pripravi predloga plana izletov za leto 2013. Pri pripravi plana izletov se upoštevajo priporočila UO vodnikom, da se izleti ne bi ponavljali prepogosto, izjema so seveda tradicionalni pohodi in srečanja. V plan izletov se lahko ponovno predlagajo izleti, ki se v iztekajočem letu niso izvedli zaradi slabega vremena ali drugih vzrokov. Zaželeno je, da vodniki popestrijo plan izletov z novimi predlogi oz. cilji izletov.

Vsak vodnik naj bi planiral več kot pet izletov (takšen je namreč normativ po sklenjenem dogovoru z društvom), da bi pet izletov lahko tudi dejansko izpeljal v primeru, če bi kakšen izlet odpadel. Ko vodnik izpelje vsaj pet izletov, je upravičen, da mu društvo plača A članarino.

Pri pripravi plana izletov je potrebno upoštevati starostno sestavo članov društva. V poletnih mesecih se lahko načrtuje zahtevnejše vzpone, v zimskem času pa lažje.

Častni član društva

Glede na sprejeto pobudo na občnem zboru društva v mesecu februarju 2012 o uvedli dodatnega priznanja 'častni član društva' za posebne zasluge se pripravljata predloga sprememb in dopolnitev Pravil društva ter Pravilnika o priznanjih PD Viharnik. O teh predlogih bodo člani razpravljali in jih sprejeli na občnem zboru v mesecu februarju 2013.

Planinska pot na Javorniški preval

Obravnavali smo poročilo o stanju na planinski poti »Javorniški preval«, za katero skrbi naše društvo. Pot je v relativno slabem stanju zaradi neurij in snegoloma v zadnjem času. Vzdrževalna akcija markacista ob pomoči še nekaterih naših članov je bila opravljena v mesecu decembru. V prihodnjih spomladanskih mesecih pa se bodo nadaljevala vsa potrebna nadaljnja vzdrževalna dela.

Na poti bo potrebno na novo postaviti tudi lesen mostiček, ki pa sodi v delovno pristojnost PZS, o čemer smo jo pisno že obvestili in zaprosili za sodelovanje. Začasno sanacijo mostička pa bo poskrbelo samo društvo.

Donacija iz dohodnine

V letu 2012 je naše društvo prejelo 86,34 EUR kot del dohodnine, ki so jo naši člani in morebiti tudi njihovi družinski člani donirali našemu društvu, s tem ko so izpolnili pisno izjavo o tej nameri in jo posredovali na DURS.

Druge naloge

V okviru rednih nalog je bila pregledana evidenca o veljavnosti licenc naših vodnikov in s tem v zvezi izdelan plan o njihovi potrebni napotitvi na ustrezna izpopolnjevanja. Pripravljen je bil predlog za podelitev priznanj PZD in PD Viharnik, v teku pa so razna poročila za potrebe PZS, AJPES itd.

Urednica

MARKACIJSKI ODSEK

DELOVNA AKCIJA NA PLANINSKI POTI JAVORNIŠKI PREVAL

V zaselku Podlog na Spodnjem Jezerskem se proti zahodu odpre ozka, samotna, med strma pobočja Bukovca in Kozjega vrha vrezana dolina. Utrip ji daje živahen potok Reka, ki izvira nekje med Storžičem in Bašeljskim vrhom in konča svojo pot pri znanem gostišču Kanonir, kjer se izliva v reko Kokro. Domačini ga imenujejo tudi (Pod)storžiški potok ali Dolščica.

Planinska pot, ki jo upravlja in vzdržuje PD Viharnik, se tam šele začne. Poteka ob potoku več ali manj navkreber najprej po asfaltu, ki po nekaj sto metrih preide v makadamsko gozdno cesto, do zaselka Dol. Tam se dolina začne obračati proti jugu. Obiskovalec, ki zna opazovati, bo našel vedno več geoloških ostankov in posledic drsenja pradavnega ledenika. Na neki višini, ki smo jo označili s prepoznavnim kažipotom, planinska pot zapusti gozdno cesto in se preusmeri čez most na levi breg potoka. V tem delu doline se naš potok obilno napaja z izviri izpod Velikega in Malega Javornika. Na njunem grebenu je nekoč potekala deželna meja med Kranjsko in Koroško. Bolj kot to me je pritegnilo njuno prvinsko ime. Javornikov vseh vrst je v naši prelepi domovini mala množica, Ženiklovec pa je samo eden. Tudi za Storžič je naš slavni

prednik Valvazor zapisal Storshez, ein Berg.....Pustimo jezikoslovna vprašanja v razpravo etimologom.



Po bližnjici se dvignemo na zapuščeno planino Podstoržec, ki se zarašča tako kot vse planine na severni strani pogorja. Od Kanonirja do planine se naša pot pokriva s Slovensko planinsko potjo (po starem transverzalo), zato je še toliko bolj pomembno, da jo primerno vzdržujemo. SPP se nato usmeri še bolj proti jugu na Bašeljski preval, naša pot pa zavije ostro na zahod in se vzpne na 1465 m na Javorniški preval. Od tu je najkrajši spust na planino Jesenje, kjer stoji (planinski) Dom pod Storžičem. Po pričevanju našega vrhunskega alpinista Davorja Karničarja, ki smo ga letos obiskali, so to pot uporabljali stari Jezerjani, kadar so se peš odpravili na božjo pot na Brezje. Gozdna cesta je na določenem odseku zaradi gozdarskih opravil zaprta za promet z osebnimi vozili od 20. 7. do 20. 10. vsako leto.

Po dostopnih podatkih so bili prvi pristopniki na Storžič botaniki in mineralogi: 1758 Scopoli, 1762 Wulfen, Franz pl. Hohenwart, ki je nabiral cvetlice za barona Zoisa. Za nas je pomemben dr. Johannes Frischauf, ki se je leta 1876 prvi povzpел na Storžič s severne strani po točno prej opisani poti. Bil je avstrijski Nmec , univerzitetni profesor iz Gradca. Imel je dobrohotne namene, priznaval je slovenski značaj gorstva. Leta 1877 je napisal knjigo Die Santhaler Alpes , v kateri je opisal prve pristope na vrhove, gradnjo poti in planinskih koč in v te namene prispeval tudi svoja sredstva.



Po dolgotrajnem obdobju obilnih padavin nas je prvi decembrski dan dolina pričakala z visoko zračno vlago, vendar z znosnimi zimskimi temperaturami. Hudourniške grape na pobočjih so odprle vse zapornice in z vseh strani izlivale potoke bistre, peneče se vode, kot bi se hotele znebiti odvečnega bremena, preden bo nastopila zmrzal. Posebno me je pritegnil največji slap izpod Javornika, ki je ob največji vodnatosti po višini in orografski obliki neverjetno podoben mnogo slavnejšemu slapu Savica v Bohinju.



Naš namen je bil obnoviti mostiček čez Reko. Stari most je narava prekrila z debelo plastjo zemlje, listja in mahu, kar je zadrževalo vlago in pospeševalo gnitje lesa. Ko smo jo odstranili, se je izkazalo, da je bil les tako preperel, da smo ga lahko drobili z rokami. Vse dotrajano smo nadomestili s svežim materialom. Marjan je visoko v bregu žagal – s predhodnim dovoljenjem gozdne uprave - zdrave smrekove sušice na trimetrsko dolžino. Midva z Alenko sva vlačila trupce v dolino, spretni Marjanov prijatelj Borut pa je tesal in postavljaj most. Naj bo ob tej priliki zabeleženo, da gre za našega novega pripravnika markacista Marjana Kurenta.



Vgradili smo 56 sušic, porabili 5 kg žeblicev in izmerili razpon več kot 5 m, tako da znaša površina mostu okoli 16 m². Več kot opis lahko prikažejo opravljeno delo fotografije, ki jih je prispevala Alenka. Še več jih najdete na <http://www.pzs.si/novice.php?pid=7647>.

Vsem pohodnikom želimo varen korak. Spomladi nas na poti čaka še veliko dela. Snegolom čez zimo polomi veliko drevja, na sumu pa imam tudi gozdarske delavce, ki ostanke svojega dela puščajo na markiranih planinskih poteh. Marjan bo zagotovo vesel vsake pridne roke.

Andrej Lipušček

**PRISPEVKI NAŠIH ČLANOV O
OPRAVLJENIH POHODIH IN IZLETIH**

SKUTNIK 1720m

Vodnik: Grega Rihar
4. 08. 2012

V zgodnjem jutru je vodnik Grega z osebnim avtom odpeljal štiri člane na razpisano turo Skutnik, 1720 m visoko goro. Predviden vzpon je iz Rezije, tako nas pelje pot prek prehoda Rateče. Med vožnjo smo v prebujanju dneva opazovali obzorja naših gora in že smo zapustili deželo, od Rateč smo nadaljevali po Italiji do odcepa za Rezijo.

Rezija je ozka, 20 km dolga gorska dolina Zahodnih Julijskih Alp. Nadaljujemo po dolini Rezije, kjer si je pot utrla reka z enakim imenom Resia. Ozka vijugasta cesta pripelje do vasi Stolvizza, katero smo pred leti že obiskali in prehodili »Ta lipo

pot«. Od tu naprej se pot še zoži in po strmi cesti pelje skozi vas Korito/Coritis, ki pa ni več stalno naseljena, naprej pod planino Kot/Coot, ki je zadnja planina v zatrepu doline Rezije. Pot je asfaltirana in mestoma tlakovana s kamni, do planine Kot/Coot so pred kratkim položili beton.



Jutro, pričetek naše ture.

Pripeljali smo se do konca asfaltirane ceste, tu smo začeli s turo. Dan je bil še mlad in vreme stabilno. Korak usmerimo cilju naproti. Da smo stopili na stezo, smo najprej morali zgubiti dobrih sto metrov višine. V zaselku Zgornja Slatina vstopimo na stezo, ki pripelje iz vasi Korito/Coritis, nato pa strmo v breg bukovega gozda. Pridemo na greben Pradolino, od tu naprej strmina popusti in steza zložno pelje po grebenu in razgled se odpre vse okrog nas.



Pogled po grebenu pristopa.

V daljavi zagledamo vrh, v mislih že skoraj dosežen cilj, a se izkaže, da še ni pravi, tako se cilj kar izmika. Dosežemo Vratca/M. Urazza, sledi mu Na Baneri/M. Banora, naslednji Vrh Planje/M. Plagne, od tu pa zagledamo naš današnji cilj Skutnik/M. Guarda 1720m.

Skutnik je mejni vrh, tako je označeno z mejnim kamnom, na italijanski strani z njihovim simbolom, na slovenski strani z miniaturnim Aljaževim stolpom. Kljub nezavidljivi višini je neverjeten razglednik.



Počitek na vrhu osvojenega Skutnika.

Na vrhu je bil čas za malico in razgled. Z vodnikovo pomočjo smo razpoznali, katere vrhove vidimo, nekako sem imela občutek, kot da sem na otoku in na obzorju se dvigujejo Muzci, Matajur, Kobariški Stol, kako je reka Soča zaobjela Polovnik, v ozadju mogočni Krn, Mala in Velika Baba, Laška Planja, Visoki Kanin, Žrd in dolino Rezije. Misli se mi vrnejo na ture osvojenih vrhov. Teško sem zapustila vrh, ker vem, da se ne bom prav kmalu vrnila, ker je tako oddaljen, pa vendar lepo dostopen. Sestopili smo po krajši varianti na planino Kot/Coot, ki je živa planina z gostiščem. Od tu ni več daleč do avtomobila, tako tu malo posedimo, poklepetamo, se okrepčamo s kavico in treba se je posloviti, ker je do doma dolga pot.

Ne preutrujeni, a zadovoljni s turo se odpeljemo proti domu. Radi se je bomo spominjali.

Marija Kastelic

GOLI VRH

Preko Golega vrha, ki se vzpenja nad Zgornjim Jezerskim, poteka meja s sosednjo Avstrijo, zato v preteklosti ta gora ni bila prav pogosto obiskana, saj je tu veljal poseben režim. Glede na navedeno se je na to goro tokrat prvič vzpela tudi večina udeležencev izleta, razen Marije Kastelic, ki je povedala, da jo je že večkrat obiskala in to v vseh letnih časih.

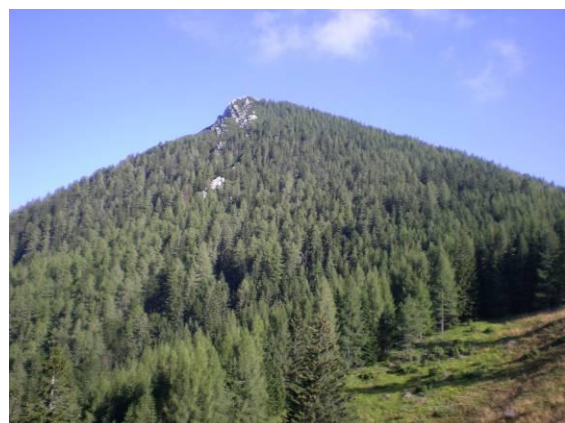
Pot smo začeli v Ravenski Kočni. Deset viharnikov in vodnik Grega smo pogumno zagrizli v kar strmo gozdno pot, šofer Boris pa se je odločil, da bo naredil drugo turo po lastnem izboru. Med potjo smo mestoma malo počili, da smo zajeli sapo, popili požirek vode in zopet je bil vzpon lažji. Marko je ob začetnem vzponu iskal mravljišča, saj bi mu mravljična kislina pomagala pri odpiranju dihalnih poti. Na določeni višini so se mravljišča res pojavila.



Počitek na Jenkovi planini.

Prej kot v dveh urah kar strmega vzpona smo prišli na Jenkovo planino. Postali smo pri zasebni koči, kjer so že počivali štirje avstrijski planinci. Sonce je prijetno grelo, zato je bilo martinčkanje prav prijetno.

Po krajšem predahu smo nadaljevali pot proti vrhu. Razen nekaj ravnega terena na začetku strmina ni popuščala, vendar smo jo dobro premagovali.



Po počitku smo že videli naš cilj - Goli vrh, gora pa je z južne strani zelo porasla.

Kljub suši so se ob poti ponujale gobe maslenke, ki pa so bile v glavnem črvice. Prvič pa sem v nahrbtnik spravila dve modri golobici, saj mi je viharnica Heda

zagotovila, da so to dobre gobe, vendar jih sama ne nabira.



Vzpon je bil strm, zato je bilo potrebno mestoma malo počivati.

Po urici hoje smo prišli do našega cilja, Golega vrha, ki se ponaša s 1787 metri nadmorske višine. Razgled s te gore je imeniten. Na jugu so kot na dlani najpomembnejši vrhovi Kamniško-Savinjskih Alp. Enkratno je pogled tudi na Mrzlo goro in Veliko Babo, ki sta najbližji, zadaj pa Skuta, Grintavec in Kočna. Na vzhodu se dvigajo nad pokrajino Peca, Olševa in Raduha. Na zahodu občudujemo dolg greben Košute, za njim pa Begunjščico, Stol in Vrtačo.



Z vrha Golega vrha 1787 m, so čudoviti pogledi na okoliške gore.

Zadovoljni za enkratne poglede na poznane gore iz povsem novega zornega kota smo se po krajšem počitku ponovno pričeli vračati na naše izhodišče. Vmes je bilo potrebno narediti kakšno fotko svečnika ali čašastega jegliča, ki sta se bohotila in razkazovala ob poti.

Ob povratku na izhodišče nas je šofer Boris že pričakoval in predlagal, da si grla malo osvežimo pri bližnji koči v lasti znanega ekstremnega smučarja Dava Karničarja. Lastnik je bil doma in z nami je malo

poklepetal o starih časih ter o otroških obveznostih v tistem obdobju, izmenjali izkušnje glede pohodnih palic, sam pa je navrgel nekaj misli o načrtih glede dograditve obstoječe planinske kočice. V prijetnem vzdušju smo se poslovili.



Po povratku z gore smo se osvežili pri koči Dava Karničarja.

Šofer je preveril naše poznavanje kraja Zgornje Jezersko in ugotovil, da še nismo bili pri izviru zdravilne mineralne vode nad Ankovo domačijo, zato nas je zapeljal še do tega izvira. Žal je suša naredila svoje in izvir je bil popolnoma suh, tako da nismo mogli okusiti te zdravilne vode. To nalogo bomo morali opraviti ob kakšnem drugem izletu.



Izvir zdravilne vode je bil zaradi pomanjkanja padavin žal suh.

Dobro razpoloženje in kramljanje o prijetnem izletu se je nadaljevalo tudi na povratku proti Ljubljani. Andrej se je v imenu vseh udeležencev zahvalil vodniku Gregi za izviren izlet.

Nevenka Kanduč

GORIŠKA BRDA Z SVOJIMI ZNAMENITOSTMI

Na željo članov je vodnica Breda ponovila naravovarstveni izlet v eno najbolj vinorodnih pokrajin naše dežele - Goriška Brda - in kot radi rečemo, je pokrajina lepa kot Toskana ali Provansa.

Tako je imela klub ponovljenemu izletu poln avtobus udeležencev. V lepem jesenskem dnevu smo izvedli obisk te vedno očarljive pokrajine. Med vožnjo nam je predstavila program izleta in nas nagovorila za dober začetek dneva z lepo mislijo: »Ko narava zakoraka v jesenski čas, ko se pokaže v novi preobleki s prevladujočimi zemeljskimi barvami, radi spijemo kozarček dobrega vina in tudi mi ga bomo«.

Naš prvi ogled je bil frančiškanski samostan Kostanjevica pri Novi Gorici, ki je spomenik cerkvene umetnosti. To je cerkev in samostan, v kripti zgodovinski spomenik, to je grobnica Burbonov, kjer je pokopanih nekaj članov kraljeve družine in zadnji burbonski kralj Karel X.

Kulturni spomenik z veliko knjižnico nosi ime po največjem slovenskem jezikoslovcu patru Stanislavu Škrabcu. Tu hranijo več dragocenih prvotiskov in primerek Bohoričeve slovnice, tako predstavlja Kostanjevica zaščiteno kulturno dediščino slovenskega naroda. Vrt jim krasi svetovna zbirka vrtnic iz skupine burbonk, imenovane po otoku »Ille de Bourbon« v Indijskem oceanu. To je zelo stara dišeča sorta vrtnic. V novejšem času je dobila tu svoje domovanje »Skupnost Srečanje«, kjer fantje po programu Dona Pierina odkrivajo smisel življenja brez mamil. Lepo obdelujejo pobočje ob samostanu in njihovo delo se vidi na obilnem pridelku kivija.



Kivi pri samostanu Kostanjevica.

Nadaljujemo do Solkana, spijemo kavo in se sprehodimo čez most nad Sočo, od koder si ogledamo kamniti železniški most - tehnični spomenik, ki je bil v času nastanka največji v Evropi, 200m dolg s 85m dolgim lokom iz klesanega kamna - še vedno je impozanten. Medtem si pogledamo še pogumneže, ki z mostu nad Sočo skačejo »bungee jumping« - noro. Solkan ima bogato zgodovino, med drugim prvo javno čitalnico. Na tabli čitalnice je napisan verz, ki ga je leta 1947 ob priključitvi Gorice Italiji napisal pesnik Oton Župančič: »Zlobne meje nimajo prihodnosti.« Kako resnična misel!



Železniški most čez reko Sočo.

Naslednji postanek je Kojsko. V cerkvi Marijinega vnebovzvetja nas je g. župnik, ki je odličen poznavalec zgodovine in umetnosti, seznanil z zgodovino in umetninami v cerkvi. Sprehodili smo se še do manjše cerkvice Sv. Križa iz leta 1500 s poznogotskim krilnim oltarjem - neverjetno lep in odlično ohranjen. Poslovili smo se od g. župnika, ki nam je lepo povedal o zgodovini in umetnosti. Breda nas je še opozorila na sončno uro, nameščeno na župnišču z domiselno mislijo »ENA BO ZADNJA«. Dobro, da ne vemo, kdaj bo za nas »ta zadnja«.Ustavimo se v vasi Gonjače z razglednim stolpom, povzpne se nanj, da se razgledamo po Brdih, mehko zaobljenih gričih in vinogradih. Sledi odlično kosilo in kozarček obljubljenega vina.

Že nas priganja naprej do vasi Šmartno. Šmartno je utrjeno naselje na razglednem pomolu, obdano z obzidjem in strnjnim jedrom ob dveh ulicah s cerkvijo sv. Martina s feskami in poslikavami »križev pot« slikarja Toneta Kralja - po mnenju strokovnjakov eno lepših del Kraljeve sakralne umetnosti. Tu je še marsikaj zanimivega in vredno obiska.

Sledi planinski del, korita Krčnika. Potok Kozbanjšček je v pasu apnenca izdolbel izredno slikovita korita z imenom Krčnik. Korita Krčnika so dolga 40m, od 0,5m do 6m široka in 6m globoka. Nekako na sredini je voda izoblikovala naravni most, ki se pne 1m nad vodo. Obok mostu je dolg 5m in 1,5m debel ter 1m širok. Korita se nadaljujejo z ozkim žlebom, prekinjenim z drasljami, na koncu se Krčnik izteče v sotesko.



Korita Krčnika.

Dan se preveša v večer in zadnji cilj je vasica Medana. Medana je prijetna vasica, rojstni kraj pesnika Alojza Gradnika, kjer so vsako leto Gradnikovi večeri, imenovani po njegovi pesniški zbirki »Zlate lestve«. Leži na vinorodnem območju, znana je po številnih gostiščih in vinskih kletah z vrhunskimi vini in po festivalu »Dnevi poezije in vina«. Z razkošnega vrta gostišča Belica smo se še zadnjič zazrli po razgibanem gričevnatem svetu proti zahodu, kjer je sonce že zahajalo.

To je bil današnji dan, poln kulture, umetnosti, zgodovine, naravnih znamenitosti, čudovitih razgledov, predvsem pa dobrega razpoloženja. Glede na udeležbo in zadovoljstvo udeležencev izgleda, da je tudi tako spoznavanje dežele zanimivo, kar potrjuje velika udeležba.

Marija Kastelic

KAMNIŠKI DEDEC

Kamniški Dedec sem imela v mislih vse od sprejetja plana izletov. Do zadnjega nisem vedela, ali se mi bo izšlo ali ne. Vremenska napoved ni bila preveč ugodna, ampak iti in doživeti nekaj novega pa je zame bilo zelo vabljivo. Našla sem čas za izlet. Prav s strahom sem v petek zjutraj ob 8-ih poklicala vodnika Štefana. »Jaaaah no, veš kaj...« je nekako s težavo izdahnil. Hitro sem se mu začela opravičevati, da vem, da je zadnji trenutek, pa me je hitro razveselil: »Si pa ravno tretja, ki želi iti na ta izlet, torej izlet bo.«

In spet sem si rekla, da sem rojena pod srečno zvezdo in me dogodki razveseljujejo. Glede na vremensko napoved se je Štefan odločil, da bomo štartali z Jermance in gremo Slavi, Boštjan in jaz z njegovim, pravim avtomobilom. V Bistrici je bilo parkirišče že zelo polno, prav tako tudi Jermanca. Ulala..... to pa je kar nekaj ljudi, saj so tukaj tudi kombiji. Upali smo le, da jih gre večina na Sedlo, ne v našo smer. Poti gresta nekaj časa skupaj. In res je bilo kar veliko »prometa«. V Klinu pa se razcepi in naša pot, ki ni markirana, se je nadaljevala desno. Kar strmo je šlo, tako da smo bili veseli hiške z lepo mizo in klopmi na razgledišču. Ni pa bilo časa, da bi dolgo posedali, zato smo jo hitro ubrali proti vrhu. Med klepetom smo bili gor mimogrede.



Na vrhu Dedca, ki se ponaša s 1583 m.

Razgleda ni, lakota pa je. Usedemo se, jemo in si rečemo, da če bomo dovolj vztrajni, se bo tudi razjasnilo in kaj videlo. Imeli smo prav, ni se čisto zjasnilo, bilo pa je dovolj, da smo videli očake okoli nas.

Ko smo se vračali, je bila hiša odprta in naseljena. Izvedeli smo, da je to lovsko

hiša , ki je bila zgrajena za potrebe lova maršala Tita in njegove družbe.



Lovska hiška, zgrajena za potrebe lova maršala Tita.

Hiša je v lasti Lovske družine Kamnik, ki jo oddaja v najem za daljše obdobje. Izkazalo se je, da Štefan pozna gospoda in gospo, ki sta to hiško najela. Hitro je stekel pogovor in dolgo smo se zadržali pa tudi dobro smo bili postreženi. Dan smo zaključili pri Jurju v Kamniški Bistrici.

Alenka Hitti

KOČA PELLARINI 1499 m

V oblačnem jutru in z ne prav ugodno vremensko napovedjo se zbrani odpeljemo na turo po planu. Ponovno so to Zahodni Julijci, koča Pellarini na višini 1499m, ki se nahaja na robu Žabniške krnice nad dolino Zajzero. Koča je poimenovana po italijanskem alpinistu Luigiju Pellariniju, padlim med prvo svetovno vojno. Pot vodi čez prehod Rateče, skozi Trbiž/Traviso, Ovčjo vas/Valbruna in se kmalu na parkirišču ustavimo. Izstopimo v meglen dan in korak usmerimo cilju naproti z željo, da bi nas obiskalo sonce in ponudilo lepe razglede. Preko mostu prečkamo reko Saisero in po gozdni cesti pridemo do tovarne žičnice.

Od tu naprej se začne planinska steza št. 616, vzpenjamo se večinoma skozi gozd. Občasno se iz megle in oblakov pokažejo okoliški vrhovi mogočnih tisočletnih sten. Lep del poti poslušamo oglašanje jelena, ki kliče samico. Pot nas kmalu pripelje iz gozda, kjer se steza odcepi za Višarje/Monte Santo di Lussari št. 617. Naredimo kratek postanek in vodnik nam

razloži, katere vrhove vidimo in katere smo viharniki že obiskali



Jutro pred pričetkom ture.

Tu že vzremo naš cilj, ki ni več daleč, z vztrajnim korakom smo kmalu pri koči. Koča je velika, obnovljena, tokrat je bila že zaprta, ima pa tudi lepo zimsko sobo – bivak. To je bil naš današnji cilj. Okrepčamo se in ker imamo še dovolj časa, je vodnik predlagal, da se lahko povzpemo še na sedlo Sella Nabojs 1970 m.



Krajši razgledi, od tu se že vidi koča.

Nekaj udeležencev se je odločilo, da podaljša turo. Steza je vodila po razgibanem visokogorskem svetu tik pod stenami proti sedlu, čez katerega je sonce pošiljalo svoje žarke. Med potjo smo

opazovali čredo gamsov – le kaj so pasli na melišču med kamenjem? Dosegli smo sedlo, kjer se je odprl pogled na sončno stran v Jezersko dolino/Val rio del Lago z ostenjem mogočnega Montaža/Jof di Montasio. Na sedlu je hladno pihalo, zato se ne zadržimo dolgo, naredimo nekaj posnetkov in po isti stezi sestopimo, da ne bi ostali pri koči predolgo čakali, kajti koča stoji na senčni strani Alp. Tako jo v tem času ni grelo sonce, glede na lego je pa odlično izhodišče za obisk okoliških vrhov. Tu smo spoznali resničnost o senčni strani Alp.



Pogled s sedla Nabois v Jezersko dolino in na Montaž.

Pri koči nas je pričakala vesela skupinica in skupaj smo sestopili po stezi pristopa. Sonce je obsijalo gozd in barve jeseni so zažarele v vseh odtenkih. Glede na slabo vremensko napoved ima vodnik Borut srečo, da je tam, kamor nas pelje, tudi lepo vreme.

Ko smo prišli do avtobusa, se je ozračje že ohladilo in prav prileglo se je uvesti in odpeljati proti domu.

V prijetni družbi smo aktivno preživeli dan, uživali v barvah jeseni in v pogledih na mogočne tisočletne stene.

Marija Kastelic

POT GRANIČARJEV

odprt planinski pohod

Naše planinsko društvo Viharnik je prvič sprejelo izziv Športne zveze Ljubljana in Mestne občine Ljubljana, Fundacije za šport, da organizira ODPRT PLANINSKI POHOD, ki se ga lahko udeležijo vsi zainteresirani planinci in pohodniki. Ta izziv je sprejel naš vodnik Boris Vukovič, pomagala pa sta mu še vodnika Štefan Rojina in Boris Jesenšek. Namesto predvidenega izleta v neznano je bil tako organiziran odprt planinski pohod, ki je udeležence popeljal po poti, ki so jo nadelali graničarji naše nekdanje skupne države. Pot poteka od Škofij do Lazareta. Vabilu se je odzvalo okoli 80 pohodnikov, kar je zahtevalo veliko logistične spretnosti in drugih organizacijskih priprav.



Okoli 80 udeležencev pohoda je uživalo v prijetni poti, ki so jo nekdanj čuvali graničarji.

Na dan pohoda, dne 17. novembra 2012, je vreme pokazalo vse svoje čare, saj nas je prijetno toplo jesensko sonce razveseljevalo ves dan. Sam pohod je trajal okoli štiri ure. S hojo smo pričeli v bližini mejnega prehoda Škofije in se najprej povzpeli na Kaštelir po prijetni kolovozni poti med zidovi iz peščenjaka. Vrh Kaštelirja se nahaja na 244 m, je pa najvišja točka Miljskega polotoka. Ponaša pa se z ostanki prazgodovinskega gradišča, ki je nastalo v bronasti dobi.

Pot nas je nato vodila do naselja Premančan, od koder se odpira lep pogled na mesto Milje in Trst, preko zaliva pa na mogočne zasnežene Alpe v ozadju.

Informativna tabla z napisom Kamnolom Cave nas je opozorila, da se na tem območju nahaja manjši, opuščeni kamno-



Vsi udeleženci pohoda pred mogočno murvo na Kolombanu.

lom peščenjaka. Iz peščenjaka so bili zgrajeni tako utrdba na Kaštelirju kot tudi cerkev v Starih Miljah, miljsko obzidje ter pomoli in valobrani v Tržaškem zalivu.

Pot, ki je vodila od Cereja naprej, nekaj časa ni bila prav nič prijetna. Precej je zaraščena, na poti in ob njej pa kar nekaj nesnage. Le malo dobre volje bi bilo potrebno, da bi ta del poti ustrezno uredili za pohodnike. Tudi pot, ki poteka po strugi hudournika, ni ugledna. V grapi ležijo debela spodkopanih dreves in razno vejevje kar čez pot, mestoma so tla tudi zelo drsna.

Nato smo prispeli v zelo lepo in razgledno naselje Kolomban, imenovanem po irskem svetniku. Nekoč je tod potekala evropska pot v Sveto deželo. Romarji od vsepovsod so do sem pripotovali po kopnem, v sedanjem Kolombanu pa je bilo počivališče. Tu so čakali ladjo, ki jih je iz zaliva ob Debelem rtiču odpeljala prek morja v Palestino. V Kolombanu smo lahko občudovali tudi zelo staro murvo z ogromnim deblom.

Pot smo nadaljevali do 109 m visokega Jurjevega hriba, ki je poraščen pretežno s hrastovim gozdom. Tu se nahaja Ressler gaj, posvečen gozdarju Josefu Ressleru, izumitelju ladijskega vijaka. Med bivanjem v Istri in Trstu se je posvetil tudi obnovi gozdov. Table z opisi dreves in grmov

pomagajo pri prepoznavanju rastlinskih vrst. Zaradi poletne suše smo lahko le poredko občudovali paletu toplih jesenskih barv na redkih primerkih ruja. Pot skozi gaj je bilo enkratno lepo doživetje.

Preko kolovoza, speljanega med čudovitimi in prostranimi vinogradi, smo prišli do Debelega rtiča. Šli smo mimo mladinskega zdravilišča prav do obale in še zadnjič v letošnjem letu pomočili prst v slano vodo in poizkusili določiti temperaturo vode.



Pri Debelem rtiču so se udeleženci pohoda sprehodili prav do morske obale.

Z dvema avtobusoma in dvema kombijema smo se pripeljali do naše zadnje točke, to je gostišča v Kubedu. V prijetno opremljeni jedilnici s pridihom domačnosti so se morale mlade »kelnarce« kar potruditi, da so naenkrat postregle takšno število gostov, čeprav se je večina pohodnikov že

predhodno odločila in naročila znano primorsko jed na žlico, bobiče oz. koruzno enolončnico.

Našemu vodniku in njegovima pomočnikoma gre zahvala za lepo izpeljan in lepo doživet odprt planinski pohod.

Nevenka Kanduč

RAZNI PRISPEVKI

ŠKROPOT

April se je spremenil v maj, čudovit in ploden maj, ko vse naenkrat postane zeleno in je medeni vonj prvih cvetov tako omamen kot sonce. V jutru, polnem veselja in pričakovanj, smo se natepli skupaj, stara planinska klapa, in se odpeljali proti Vršiču. Avto je po kačasti cesti vztrajno premagoval strmino in ovinke. Skozi okno sem opazovala okolico. Oblaki so lovili drug drugega. Sonce me je prijetno grelo skozi šipo. Nekje v daljavi sem slutila naš cilj.



Vršič (vir: internetne strani)

Že lansko jesen smo se dogovarjali za zahtevnejši podvig: ledeniško turo na Grossglockner. Za seboj sem pustila že kar nekaj hribovske kilometrine, vendar v poletnem času. Hoja z derezami in uporaba cepina pa sta mi bila še vedno španska vas. Planinski vodnik Luc, takšno je bilo njegovo »partizansko ime«, me je že v Ljubljani pošteno ozmerjal z neodgovorno babo, ki nima pojma, v kaj se podaja. Že sem mu hotela zabrusiti, da pač ne bom šla z njimi, vendar sem vedela, kako prav ima. Raje sem bila tiho, on pa je oznanil, da se bomo konec tedna podali proti

Jalovcu, kjer je še nekaj snega in si bom na hitro in za silo pridobila nekaj izkušenj. Lepa, zahtevna in spoštovanja vredna gora.



Mogočni Jalovec (vir: internetne strani)

Na prelazu smo hitro zmetali nahrbtnike iz prtljajnika, si naredili težke gojzarje, naravnali pohodne palice na primerno višino in zakoračili po nadelani poti. Lep majski dan, obilno obsijan s soncem, je kar vabil v višave. Vendar moj korak ni bil prav poskočen, bolj na silo sem se vlekla za ostalimi. Hoja po kamenju in snegu mi je postajala nadležna, strmina pa vedno hujša. Nadelala sem si dereze in nadaljevala pot. Sledila sem svojim korakom, ki so me peljali navzgor, v mislih pa sem že vedela, da mi tisti dan Jalovec ne bo usojen. Preznojena in utrujena sem ostalim sledila do Jalovške škrbine.

Pred vstopom v steno smo se odločili za krajši počitek. S strahom sem kradoma pogledovala proti sivi, gladki steni, polni klinov in jeklenic. Ko sem zagledala še meter široko razpoko med snegom in skalo, kamor bi morala skočiti, je bila odločitev, da ne grem naprej, dokončna. Ostali so nadaljevali vzpon proti vrhu. Vedela sem, da jih vsaj štiri ure ne bo nazaj. Vrnila sem se do ogromnega balvana, ki se je kdove kdaj odlomil od mogočne gore, vrgla nahrbtnik z ramen, pod zadnjico položila pelerino in obsedela. Glasovi mojih kolegov so se vedno bolj oddaljevali, dokler niso popolnoma utihnili. Tišina, popolna tišina. Obraz sem nastavila toploti sončnih žarkov in poslušala tišino. Samo nekaj metrov za mojim hrptom je zijal globok prepad. Vstala sem, naredila nekaj korakov proti prepadu in omotično zrla v vrtoglavo globino. Ni me bilo strah, bila sem na varnem.



Ozebnik in Jalovec (vir: internetne strani).

Zamaknjeno sem strmela v veličastno skalovje, ki ga je oblikovala narava, ko je po Jalovškem Ozebniku strahovito zagrmelo. Sonce je ogrelo sivo skalovje in kamenje, ki se je odkrušilo, je zgrmelo v globino proti dolini Tamarja. Zastal mi je dih, po hrbtu sem čutila mravljince in previdno sem se odmaknila od roba prepada.

Škropot padajočega kamenja je še dolgo odmeval med skalovjem in v moji glavi.

Nada Lomovšek

MINUTKA ZA POEZIJO

ŠOJA RAZMIŠLJA

*O ljudeh razmišlja ptica šoja,
nehako jo spominjajo na noja,
ker nočejo pogledati resnice,
in pravijo, da paxijo na ptice.*

*Pojejo jajca, putke in purane,
požrejo jerebice in faxane,
zaprejo v kletke papige, kanaričke,
s prodajo ptičev služijo denaričke.*

*Ko šoja kdo ubije in nagači,
razburjenim prijateljem tolmači:
»Kot lovec sem napravil dobro stvar -
in končno: jaz sem v gozdu gospodar!«*

*Je mar zares človekova природа,
da on odloča, kaj in kje je škoda,
da on na šoja se tako jexi,
da on prelepo ptico ustrelj?*

*Je mar zares v človekovi природi,
da on namesto sebe – druge sodi?*



Šoja (*Garrulus glandarius*) se hrani z lešniki, želodom, črvi in žuželkami; v času gnezdenja ropa tudi gnezda drugih ptic. Zaradi tega je med lovci večinoma osovražena in v »skrbi za ptice« pobijajo šoje. Ker želod skrbno skriva v gozdnih tleh, poskrbi za razširjanje hrasta.

Alenka Dobeic

GLOBINA

*Gladka, siva stena,
polna jeklenih klinov.
Pod mano samo gost vrak.
Ne vidim do dna.
Prsti iščejo oprijem,
noga oporno točko.
Strah hromi razum.
Pogledam navzgor v modrino.
Morda radrijič?*

*Ropot elise
me odreši muk.*

MOJE ZIME

*Burja neusmiljeno
prenaša snežinke.
Ostro me pikajo po licih.
Zemlje mi dih,
oči se solzijo.
Drevesa, oblečena
v čipkasto ivje, ječijo v mrazu.
Zemlja počiva pod težo xametov.
Obuta v tople čevlje
hodim po škripajočem snegu,
prepojena s spomini
prelepih zim moje mladosti.*



Nada Lomovšek
jan.-febr, 2011

UTRINEK IZ NARAVE

MEHURČKI

Tako kot mnogo otrok tudi najina vnukinja uživa ob pihanju mehurčkov. Ta junijski sončni dan v letu 2010 pa je bil prav poseben. Darilo, ki ga je prejela, je obetalo pravo mehurčkarijado. Mehurčki niso bili več mehurčki, temveč mega mehurčki nepravilnih oblik z manjšimi okroglimi mehurčki v njihovi notranjosti. Bilo je zanimivo, vnukinja je vriskala od veselja. Svoje pa je prispeval še rahel vetrič, ki jih je raznašal daleč naokrog. Takoj sem imel v rokah fotoaparata in hitro pritiskal na

sprožilec. Mislil sem si »ni hudič, bo že kaj ratalo«. Med mnogimi slikami mi je bila ta takoj všeč.



Na sliki bi omenil nekaj stvari: spodnja dominantna ostra mega mehurčka z manjšimi mehurčki v notranjosti in prelivanje barv in odsevov na površini. Vse ostalo je neostro. To je bil tudi moj namen, poudariti spodnja megasta, vse drugo pa postaviti v drugi plan, tudi vnukinjo, katere glavo zastira v celoti mega mehurček, se pa za dvema manjšima skrivajo njene oči.

Anton Doma

PREDNOVOLETNO SREČANJE NA MENGEŠKI KOČI

V soboto, 15. decembra, je bil pust, meglen in deževen dan. Udeleženci prednovoletnega srečanja smo si to popoldne sami popestrili s prednovoletnim srečanjem na Mengeški koči. Srečanja se je udeležilo 26 viharnikov. Nekateri so prišli z lastnim avtom, druge pa je do Mengša pripeljal Boris. Glavnina se je odločila, da bo prijeten 15-minutni vzpon do kočice opravila peš.

Ob vstopu v kočico nas je prijazno sprejela »seksi« kelnarica Alenka in nam za dobrodošlico ponudila kozarček borovničk. Nad njeno domiselnostjo, kako zvbati smeh na naše obraze, smo bili zelo navdušeni.

Po dobrem kosilu, ki so nam ga pripravili v koči, je imela pozdravni nagovor predsednica društva, na kar smo nazdravili in si zaželeli vse dobro v prihajajočem letu. Ob prvih zvokih harmonike, ki jo je tudi tokrat raztegnila naša viharnica Alojzija Petek, smo se že veselo vrteli na plesišču.



Med petjem viharniške himne.

Na pobudo naše viharnice Marije, da bi morali na naših druženjih zapeti našo viharniško himno, smo njeno priporočilo upoštevali. Glasovi še niso bili povsem ubrani, zato smo sklenili, da bo potrebno himno še utrjevati in jo še večkrat zapeti. Prva takšna priložnost bo na občnem zboru. Ko so bile naše glasilke že dobro ogrete, pa smo zapeli še nekaj drugih domačih narodnih pesmi.



Veselo razpoloženje na Mengeški koči.

Med premori za ples sva skupaj z Alenko poskrbeli za to, da naši viharniki niso bili brez dela. Zastavljena jim je bila šaljiva računsko uganka, pri kateri so se viharniki zelo izkazali in kar trije tudi ugotovili zanko ter podali pravilen odgovor.

Tudi pri podajanju odgovorov na zastavljena zvita vprašanja, ki so zahtevala šaljiv odgovor, so viharniki več ali manj imeli pravilne rešitve. Po seštetju točk za

pravilne odgovore sta največ točk zbrala Zvone in Ema.



Zmagovalca ene izmed šaljivih igric.

Pri ugibanju skritega predmeta so se vprašanja tudi zelo hitro zastavljala in že pri tretjem krogu vprašanj je Vika pravilno ugotovila, da se v zavitku skriva riž. Pri nadaljnjem ugotavljanju, koliko zrnec riža pa je potrebnih za en kilogram, v prvem krogu ugibanja ni bilo pravilnega odgovora. Ob rahli pomoči pa je v drugem krogu ugibanja skoraj natančen odgovor podala naša Slavica.

Čas je hitro tekkel, popoldan se je že pričel prevešati v večer in takrat smo si z žrebom izbrali tudi novoletno darilce, ki smo ga udeleženci prinesli za medsebojno obdarovanje. Če so bila ob njih priložena tudi voščila ali druge misli, jih je obdarjenec tudi prebral. Darilca so bila prav domiselna in uporabna.

Za zaključek našega srečanja nam je Marija s svojim globokim in šolanim glasom zapela še »silvestrski poljub«.

Zadovoljni s prijetno preživetim popoldnevom smo se viharniki poslovili in istočasno že pogovarjali o tem, na katerem izletu se zopet vidimo.

Nevenka Kanduč